
Onderwerp	Treffen energiebesparende maatregelen gemeentelijke gebouwen
Portefeuillehouder	De heer C.A.M. van Bokhoven

Aanleiding / voorgeschiedenis

Op basis van het Activiteitenbesluit milieubeheer zijn bedrijven en instellingen verplicht om energiebesparende maatregelen te treffen aan gebouwen waarbij het gas- en/of elektriciteitsverbruik hoger is dan de vastgestelde norm. Dit is de energiebesparingsplicht. In Heusden is dit bij 17 gemeentelijke gebouwen het geval. Dit voorstel gaat hier nader op in.

Feitelijke informatie

Energiebesparingsplicht

Om klimaatverandering tegen te gaan wil de Rijksoverheid in 2030 minimaal 49% minder broeikasgassen uitstoten dan in 1990. Een van de maatregelen om dit doel te halen, is de energiebesparingsplicht. Dit wil zeggen dat bedrijven en instellingen (inrichtingen) die meer dan 50.000 kWh elektriciteit of 25.000 m³ aardgas (equivalent) per jaar verbruiken alle energiebesparende maatregelen van de Erkende Maatregelenlijsten energiebesparing (EML) moeten treffen met een (verwachte) maximale terugverdientijd van 5 jaar. Een deel van deze maatregelen moet op korte termijn worden uitgevoerd (zelfstandig moment) en een deel mag op de langere termijn worden uitgevoerd (natuurlijk moment). Dat kan bijvoorbeeld gelijktijdig met het planmatig onderhoud of mag worden meegenomen met een renovatie.

Sinds 1 juli 2019 is iedere inrichting volgens de Wet milieubeheer verplicht te rapporteren welke energiebesparende maatregelen ook daadwerkelijk zijn getroffen. Het toezicht hierop wordt uitgevoerd door de omgevingsdienst (bevoegd gezag). Voor Heusden is dit de Omgevingsdienst Midden- en West Brabant. Bij het niet naleven van de verplichting kan een last onder dwangsom en vervolgens daadwerkelijk een dwangsom worden opgelegd.

Maatregelenscans Heusden

Heusden kent 17 gemeentelijke gebouwen met een elektriciteitsverbruik op jaarbasis van meer dan 50.000 kWh of aardgasverbruik hoger dan 25.000m³ per jaar. Een extern adviseur is gevraagd voor deze gebouwen een Erkende Maatregelen-scan uit te voeren en daarbij onderscheid te maken tussen maatregelen die op een zelfstandig moment (korte termijn) en op een natuurlijk moment (lange termijn) uitgevoerd moeten worden. Kleine maatregelen aan lift- en koelruimten zijn inmiddels ook al uitgevoerd. Het gaat om geringe bedragen en de werkzaamheden konden gecombineerd worden met het regulier onderhoud.

Dit voorstel focust zich uitsluitend op de maatregelen die op een zelfstandig moment uitgevoerd moeten worden. Het overzicht op de volgende pagina toont de nog te maken kosten voor het uitvoeren van deze maatregelen op basis van de uitgevoerde scan.

De maatregelen die op een natuurlijk moment mogen worden uitgevoerd, worden gecombineerd met de projectmatige verduurzaming van de 11 geprioriteerde gebouwen of meegenomen in de herziening van het Meerjaren Onderhoudsplan (MJOP) voor 2024-2029 in een duurzaam MJOP (DJMOP).

	Gebouw	Kosten zelfstandig moment maatregelen	Overwegingen	Krediet	Kapitaallast	Exploitatie
1	Gemeentehuis Vlijmen	€ 35.000		€ 35.000	€ 2.683	€ -
2	Gemeentehuis Drunen	€ 17.000		€ 17.000	€ 1.303	€ -
3	<i>Sportzaal de Kubus</i>	€ -	<i>Maatregelen zijn inmiddels uitgevoerd</i>	€ -	€ -	€ -
4	<i>Zwembad die Heygrave</i>	€ -	<i>Wordt meegenomen met de projectmatige verduurzaming</i>	€ -	€ -	€ -
5	Paviljoen de Wissel	€ 14.600		€ -	€ -	€ 14.600
6	Sportzaal de Brug	€ 22.000		€ 22.000	€ 1.392	€ -
7	<i>Sportzaal de Vennen</i>	€ -	<i>In september RV de Vennen op te pakken als volgend gebouw om te verduurzamen -> EML meenemen in project</i>	€ -	€ -	€ -
8	VV Vlijmense Boys	€ 14.500		€ -	€ -	€ 14.500
9	De Voorste Venne	€ 6.100		€ -	€ -	€ 6.100
10	Sporthal Dillenburcht	€ -	Gebouw gebruikt meer dan 25.000Kwh, maar is dermate duurzaam gebouwd dat er geen EML wordt voorgesteld	€ -	€ -	€ -
11	<i>Bibliotheek Drunen</i>	€ -	<i>In afwachting van behandeling RV in september over inhuizing VV nu niks doen</i>	€ -	€ -	€ -
12	VV Haarsteeg	€ 3.600		€ -	€ -	€ 3.600
13	Bibliotheek Vlijmen	€ 16.000		€ 16.000	€ 1.227	€ -
14	Streekarchief	€ 18.500		€ 18.500	€ 1.418	€ -
15	Serniorensociëteit Oudheusden	€ 11.750		€ -	€ -	€ 11.750
16	<i>Brandweerkazerne Drunen</i>	€ -		€ -	€ -	€ -
17	Gemeentewerf Drunen	€ 64.000		€ 64.000	€ 4.907	€ -
	Totaal	€ 223.050		€ 172.500	€ 12.930	€ 50.550

Afweging

De maatregelen die op een zelfstandig moment uitgevoerd kunnen worden, moeten zo snel mogelijk worden opgepakt. Alleen wanneer er gegronde redenen zijn dit niet te doen, kan hier vanaf worden geweken. Dit moet bovendien voldoende concreet zijn. Voor 6 gebouwen is dit het geval. In bovenstaand overzicht zijn de overwegingen om deze maatregelen nu niet op te pakken vermeld. De totale kosten voor de zelfstandig momentmaatregelen bij de overige 11 gebouwen worden geraamd op € 223.050. Voorgesteld wordt dit te bekostigen als hieronder beschreven in de middelenparagraaf.

Inzet van middelen

Conform de financiële verordening worden investeringen in materiële vaste activa (zoals gebouwen) met een verkrijgingsprijs van minder dan € 15.000 niet geactiveerd, maar direct als last in de exploitatie genomen. Uit bovenstaand overzicht blijkt dat dit voor 5 gebouwen het geval is. Voor de 6 gebouwen waar de kosten meer dan € 15.000 bedragen wordt voorgesteld een investeringskrediet beschikbaar te stellen.

Investeringskredieten

Voor een zestal gebouwen bedragen de kosten meer dan € 15.000. Voorgesteld wordt om hier de volgende kredieten voor beschikbaar te stellen: Gemeentehuis Vlijmen € 35.000, Gemeentehuis Drunen € 17.000, Sportzaal de Brug € 22.000, Bibliotheek Vlijmen € 16.000, Streekarchief € 18.500 en Gemeentewerf Drunen € 64.000. Het betreft uitsluitend installatietechnische maatregelen. Afschrijving hiervan vindt plaats in 15 jaar op lineaire basis. De kapitaallasten kunnen worden gedekt uit de hiervoor in de begroting aanwezige stelpost 'duurzaamheid'¹.

Met uitzondering van sportzaal de Brug zijn de bedragen exclusief btw. Het Rijk compenseert gemeenten voor de kostprijsverhogende btw op sport via de Specifieke Uitkering Sport (SPUK Sport). De kapitaallasten worden daarom berekend op basis van het investeringsbedrag exclusief btw. Conform het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) moet er echter bruto worden geraamd. Dit betekent dat er een krediet inclusief btw beschikbaar moet komen.

Exploitatiebudget

Op 2 maart heeft u besloten tot stopzetten van de aanbesteding verduurzaming Die Heygrave. Het doorschuiven van de verduurzamingsmaatregelen leidt in 2022 per saldo tot een incidenteel voordeel

¹ Van de duurzaamheidsgelden uit 2017 en 2018 resteert nog een investeringsvolume van € 268.000. Het college kan deze middelen inzetten voor 'kleinere' duurzaamheidsmaatregelen. De middelen die vanaf 2019 zijn opgenomen in de begroting voor de projectmatige verduurzaming van de 11 geprioriteerde gebouwen dienen door de raad te worden gevoteerd met een afzonderlijk voorstel.

van € 104.699. Deze middelen zouden in 2022 worden toegevoegd aan het duurzaamheidsbudget en ingezet worden voor energiebesparende maatregelen. Voor de 5 gebouwen in het nu voorliggende voorstel worden de kosten geraamd op minder dan € 15.000 en vindt de uitvoering reeds in 2021 plaats. In totaliteit gaat het om een bedrag van € 50.550. In de begroting 2021 zijn hier geen middelen voor beschikbaar. De meerkosten à € 50.550 worden meegenomen in de 2e bestuursrapportage. Hier staat dan tegenover dat deze kosten bij het opstellen van de begroting 2022 niet meer opgenomen hoeven te worden en de eerder genoemde besparing a.g.v. het jaar uitstel voor verduurzaming Die Heygrave voor eenzelfde bedrag in 2022 ten gunste van het saldo komt.

Energiebesparing

Het Rijk stelt dat alle Erkende Maatregelen een maximale terugverdientijd van 5 jaar hebben. Of dit ook werkelijk zo is, is afhankelijk van de prijsontwikkelingen in de markt en de werkelijke energietarieven. Voorzichtigheidshalve wordt er niet op voorhand al een voordeel op de energiekosten ingerekend.

Risico's

Wanneer bij controle blijkt dat de zelfstandig momentmaatregelen niet zijn uitgevoerd, kan achtereenvolgens een voornemen tot dwangsom en daarna een dwangsom worden opgelegd. Daarbij heeft de gemeente een voorbeeldrol richting haar inwoners.

De SPUK Sport regeling van het Rijk is gemaximaliseerd, jaarlijks maakt het Rijk bekend welk deel van het door gemeenten gedeclareerde bedrag wordt gecompenseerd. Het risico bestaat dat de btw niet volledig gecompenseerd wordt waardoor de investering hoger uitvalt. Gezien de omvang is het risico in dit geval beperkt.

Procedure / vervolgstappen

De nog uit te voeren maatregelen zijn elektrotechnisch of werktuigbouwkundig van aard. Per discipline zijn hier offertes voor opgevraagd. Omdat de kosten van de maatregelpakketten per gebouw en per discipline op minder dan € 50.000 werden geschat, zijn deze bij één partij aangevraagd. Dit is conform het inkoop en aanbestedingsbeleid.

Uitvoering vindt zo snel mogelijk plaats. Naar verwachting voor het eind van het jaar.

Voorgenomen besluit

Het voorstel is om bijgaand besluit vast te stellen.

BESLUIT

Het college van Heusden heeft in de vergadering van 6 juli 2021

besloten:

- een krediet beschikbaar te stellen voor het uitvoeren van de EML
 - van € 35.000 exclusief btw bij Gemeentehuis Vlijmen;
 - van € 17.000 exclusief btw bij Gemeentehuis Drunen;
 - van € 22.000 inclusief btw bij Sportzaal de Brug;
 - van € 16.000 exclusief btw bij Bibliotheek Vlijmen;
 - van € 18.500 exclusief btw bij het Streekarchief;
 - van € 46.000 exclusief btw bij de Gemeentewerf Drunen;
- de kapitaallasten te dekken uit de stelpost 'verduurzaming gebouwen';
- de meerkosten van € 50.550 mee te nemen in de 2^e bestuursrapportage 2021.

namens het college van Heusden,
de secretaris,

mr. H.J.M. Timmermans